

КРИБ

КОНФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ
И ИНДУСТРИАЛЦИТЕ
В БЪЛГАРИЯ

ПЛАЩА НА БЪЛГАРСКИЯ ЛЕВ (ЛВ)

Изх. № 127-00-127
София 5 октомври 2022 год.

**Г-Н ЛАЗАР ЛАЗАРОВ,
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ
ПО СОЦИАЛНИТЕ ПОЛИТИКИ,
МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО**

**Г-ЖА РОСИЦА ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА,
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ**

ОТНОСНО: *Проекти на ЗИД на Закон за изменение и допълнение на Закон за корпоративното подоходно облагане (ЗИД на ЗКПО), ЗИД на Закон за изменение и допълнение на Закон за данъците върху доходите на физическите лица (ЗИД на ЗДДФЛ) и ЗИД на Закон за изменение и допълнение на Закон за акцизите и данъчните складове (ЗИД на ЗАДС), публикувани в страницата на Министерство на финансите на 05.09.2022 г. и ЗИД на Закон за данък върху добавената стойност (ЗИД на ЗДДС), публикуван на страницата на Министерство на финансите на 05.09.2022 г., с изменения и допълнения, представени на 03.10.2022 г.*

**УВАЖАЕМИ Г-Н ЛАЗАРОВ,
УВАЖАЕМА Г-ЖО ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА,**

От името на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) бихме искали да изразим в обобщен вид принципното си становище по проектите на ЗИД на ЗДДС, ЗИД на ЗКПО, ЗИД на ЗДДФЛ и ЗИД на ЗАДС

I. ЗИД на ЗДДС

КРИБ принципино подкрепя промените в ЗДДС, целящи постигане на съответствие на българското ДДС законодателство с европейското и въвеждане и отразяване на

решенията на Съда на Европейския съюз (СЕС), както и отстраняване на установени от Европейската комисия несъответствия в ЗДДС и премахване на възникнали в практиката затруднения при прилагане на националното законодателство.

Приветстваме инициативата за въвеждане на правила за уреждане на корекцията на данъчната основа при несъбираеми вземания (т.нар. „лоши дългове“), доколкото България е една от последните три държави в Европейския съюз (ЕС) останали без законово уреждане и изрично дефиниране на тези правила в своето законодателство.

В частност подкрепяме въвеждане в ЗДДС на конкретна уредба за корекция на данъчната основа на доставката в случай на пълно или частично неплащане, което може да стане окончателно несъбираемо в съответствие с възможността, предвидена в чл. 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (Директивата за ДДС).

По начина, по който са формулирани обаче, предложенията в законопроекта не облекчават стопанската дейност на голяма част от бизнеса, дори – ще доведат до значителни затруднения. Предложените национални мерки не са пропорционални на целта на ДДС, който по своята същност не е предназначен да бъде данък, попасян от бизнеса. Условиата, поставени в законопроекта, надхвърлят необходимото за доказването на окончателната или вероятна несъбираемост на вземанията, което е в разрез с принципите на ЕС и с практиката на Съда на ЕС.

Считаме, че правилата следва да бъдат опростени, така че данъчнозадължените лица действително да имат възможност да докажат, че има вероятност задължението да не бъде изпълнено. Съгласно разбирането на Съда на ЕС правилният подход е да не се ограничават лицата със затрудняващи условия за намаляване на данъчната основа, а интересите на фиска да се защитят чрез изискването, ако все пак бъде изплатено вземането в бъдеще, данъчната основа да бъде съответно увеличена (*в този смисъл, решения на СЕС по дело C-242/18, Уникредит Финанс; дело C-246/16, Di Maura, пар. 27; дело C-335/19, E. sp. z o.o. sp. K., пар. 48*).

На следващо място, голяма част от членовете на КРИБ са доставчици на комунални услуги и стоки за обикновеното битово потребление, чиито несъбираеми вземания са основно множество малки суми, дължими от нерегистрирани по ЗДДС лица. Предвидените промени не са съобразени със спецификите на този тип вземания.

Административната тежест (като документооборот, време и средства), която се поставя върху такива доставчици да доказват несъбираемост на всяко малко вземане е относително по-висока от тази при други доставчици със съществени единични вземания. Така например, за подобни вземания не би могло винаги да се очаква провеждане на съдебни и изгълнителни производства и изследване на активите на всеки един длъжник, тъй като необходимите за тази цел средства не са пропорционални на очаквания резултат.

По тази причина, считаме че в ЗДДС следва да се приложи диференциран подход с облекчени условия за подобни „малки вземания“ и за вземания от нерегистрирани по ЗДДС лица. Оптимално, с оглед практиката на СЕС, би било доставчикът да има право да намали данъчната основа автоматично, ако не е получил плащане след изтичане на определен период от време.

Също така, считаме за ясни новите разпоредби и по отношение на момента, в който вземането става окончателно или вероятно несъбирасмо, както и правилата в случаите на несъстоятелност и ликвидация на длъжника по несъбирасмото вземане.

В заключение, разпоредбите в Законопроскта относно привеждане на ДДС законодателството в съответствие с решенията на СЕС се нуждаят от преработка и прецизиране. В настоящата си формулировка текстовете правят ДДС върху лоши дългове практически невъзстановим за голяма част от доставчиците, което е в пълно противоречие с практиката на СЕС и принципите на ДДС законодателството в ЕС.

В този смисъл, не бихме подкрепили промените в ЗИД на ЗДДС в тази им част, като считаме, че следва да се даде възможност за експертна дискусия по тази толкова важна тема и промените в ЗДДС да бъдат прецизирани. Изразяваме готовност за участие на представители на КРИБ в експертна работна група, сформирана към Министерство на финансите, която да прецизира предложените законови изменения.

Във връзка с предоставените ни коригиращи текстове по проекта на ЗИД ЗДДС, в частта относно корекция на данък върху добавената стойност при несъбирасмото на вземанията по доставка прилагаме следните конкретните бележки:

По предложеното изменение и допълнение на чл. 78, ал. 2

1. Следва да се предвиди дефиниция на понятието „частично неплащане по доставката“. В противен случай ще е налице неяснота и възможности за противоречиво тълкуване по отношение на това какво плаща длъжника в хипотезата на „частично неплащане по доставката“ – данъчната основа, ДДС или и части от основата и ДДС. Разбирането ни е, че уредбата на „частично неплащане по доставката“ следва да предвижда че платената част включва пропорционално данъчна основа и ДДС.
2. Следва да се изясни какви са задълженията на длъжника в хипотезата на предложената разпоредба на чл. 115, ал. 10 за случаите, в които доставчикът не прави корекция на данъчната основа – длъжникът задължен ли е да коригира размера на ползвания данъчен кредит по ДДС в случаите, в които доставчикът няма право на корекция на данъчната основа.

По предложеното изменение и допълнение на чл. 115

1. Предложената редакция на ал. 9 следва да се прецизира по отношение на:
 - в разпоредбата на ал. 10, към която се препраща, липсват т. 7 и 8 – следва да се уточни преспратката. Също да се прецизира дали и в случаите на ал. 11 не следва да се прави корекция;
 - От изискването за издаване на кредитно известие за корекция следва да се изключат вземанията от нерегистрирани по ЗДДС лица. В тези случаи, за намаляване на данъчната основа следва да се предвиди изрично редът за прихващане и възстановяване по чл. 128 и сл. от ДОПК;
 - Да се коригира предвиденото изискване за извършване на корекция „при условие, че доставчикът е уведомил писмено получателя за издаване на кредитното известие и разполага с писмено потвърждение от получателя за извършеното уведомяване“. Така формулираното условие е твърде обременително и може да се окаже практически невъзможно за изпълнение от доставчика, което е в противоречие с разпоредбата на чл. 90, параграф 1 от Директивата за ДДС и практика на СЕС по тази разпоредба, която изисква

да не се поставят твърде ограничителни условия пред доставчика, които правят невъзможно или изключително трудно коригирането на данъчната основа. Съобразно съществуващата уредба и практика на случаите на издаване на кредитни известия по чл. 115, считаме, че следва да отпадне изискването доставчикът да разполага с писмено потвърждение от получателя за извършеното уведомяване. В хипотезата на неизряден длъжник, често е трудно или дори невъзможно доставчикът да получи каквото и да е потвърждение от длъжника. Следва да се даде възможност на доставчика да докаже сдипствено, че е положил необходимата грижа по изпращането и връчването на кредитното известие до длъжника с всички, законни средства, като например обратна разписка или разписка от куриер за доставяне на съобщението.

2. Предложената редакция на ал. 10 следва да се прецизира по отношение на:
 - В т. 1 да се уточни дали се има предвид изтичане на срока на давността или следва да е налице и възражение за изтекла погасителна давност - считаме, че с цел яснота следва изрично да се предвиди изтичане на съответния брой години от настъпване изискуемостта на иземането, по аналогия с уредбата в чл. 37 и чл. 46 от ЗКПО.
3. Предложената редакция на ал. 11 следва да се прецизира по отношение на:
 - Изискването доставчикът да разполага с доказателства, че длъжникът "не разполага с достатъчно активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение" е твърде обременително и може да направи корекцията практически невъзможна. Доставчикът пряма правомощията на органите по приходите и пряма публичен достъп да такава информация; Условиата, поставени в Законопроекта, надхвърлят необходимото за доказването на окончателната или вероятна несъбираемост на вземанията, което е в разрез с принципите на ЕС и с практиката на Съда на ЕС.
 - Забраната за корекция в хипотеза, в която "иземането е прехвърлено възмездно преди датата на издаване на кредитното известие" следва да се прилага сдипствено при цесия по номинал. В останалите случаи, когато доставчикът е продал своето вземане под номинал на практика с палице хипотеза на частично неизпълнение. Считаме, че такъв доставчик следва да бъде третиран при равни условия, като останалите лица с частично неплатено вземане;
 - За доставчикът е практически невъзможно да получи достъп до информация дали има "промяна в стойността на активите на получателя по доставката между датата на извършване на доставката и изтичането на 730-дневния срок от датата, на която плащането по същата става изискуемо." Липсата на достъпна публична информация по този въпрос, би направило невъзможно упражняване на правото на корекция.
4. Предложената редакция на ал. 12 следва да се прецизира по отношение на:
 - Да отпадне ограничението за извършване на корекция по ал. 8 в случаите на ал. 10, т. 6, когато длъжникът е заличен от търговския регистър след приключило производство по несъстоятелност или ликвидация, като при частично неудовлетворено вземане вземането се счита за окончателно несъбираемо до размера на неудовлетворената част. Това е безспорна хипотеза на окончателно несъбираемо вземане и разпоредбата на чл. 90, параграф 1 от Директивата за ДДС следва да намира приложение. Както се

потвърждава и от практиката на СЕС по подобни дела, корекцията на начислен ДДС в случай на пълно или частично неплащане представлява израз на основния принцип на Директивата за ДДС, че данъчната осnova се състои от действително получената насрещна престация, от който пряко следва, че данъчната администрация не може да събира ДДС в размер, надвишаващ получения от данъчно задълженото лице. Протинното би било в нарушение на този основен принцип.

II. ЗИД на ЗКПО, ЗИД на ЗДДФЛ, ЗИД на ЗАДС

КРИБ принципно подкрепя предложените проекти.

Проектът на ЗИД на ЗКПО е във връзка с изтичане срока на прилагане на схемата за държавна помощ под формата на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие по реда на ЗКПО и създаване на възможност за продължаване на прилагането на данъчното облекчение, както и с цел усъвършенстване на данъчното законодателство.

Проектът на ЗИД на ЗДДФЛ е изготвен с цел усъвършенстване на данъчното законодателство и направените в проекта предложени са насочени към улесняване на данъчно задължените лица.

Проектът на ЗИД на ЗАДС е във връзка с необходимост от прецизиране на нормативната уредба с цел избягване на неясноти и възможности за разнопосочно тълкуване.

С уважение,

Евгений Иванов
Изп. директор и член на УС

